

[Erhard Jakobsen]

skal være forsigtig, når man i fremtiden udtaler sig om afrikanske spørgsmål, for ellers kan man komme til at sætte det tværpolitiske udenrigspolitiske samarbejde over styr. Der må ikke komme mange erklæringer af dem, man har set visse steder fra, for så er det tvivlsomt, om vi kan undgå gennem dagsordensdebatter at prøve at komme igennem på anden måde. Som jeg sagde før, skal både befolkningen og omverdenen vide, at der ikke er enstemmighed i Danmark om en afvisning af et valgresultat, som virkelig rummer noget ganske fantastisk i forhold til det latterlige, vi må se rundt omkring, som man vil kalde valg, i forskellige stater, hvor der åbenlyst kun er én liste og ét parti osv., noget, man kalder valg, og som vi ikke siger noget til. Her er der et valg, der meget mere minder om vore valg end noget andet, der har været lavet i Afrika, og så må der ikke fra dansk side officielt udtales noget, der ligner en diskvalificering af den slags.

Generelt vil jeg sige, som jeg startede med at sige, at der har været ført en forfejlet vestlig politik i Afrika. Det er mit håb – og jeg kan mærke i EF-Parlamentet blandt politikere fra flere lande, at der er øget forståelse for det – at vi skal sadle om. Kan Danmark, udenrigsministeren, bidrage til det ved passende lejlighed, er denne debat ment som en venlig henstilling om at prøve at være med til at gøre det, men ikke som et krav om, at nu skal vi gøre sådan og sådan og sådan.

Jeg vil gerne slutte med at sige, at det er centrum-demokraternes opfattelse, at udviklingen i Afrika har været den sørgeligste, man overhovedet har kunnet opleve. Man har selv kaldt det for befrielse og selv sagt, at nu skulle man have det bedre. Resultatet har været, at man i den ene stat efter den anden har fået et hensynsløst diktaturstyre, som putter flere folk i politiske fængsler, end kolonistytet nogen sinde gjorde det, som behandler modstandere værre, end kolonistaterne gjorde det, og som har skaffet en levestandard, der er ringere, end man har haft det i mange år. Sådan ser det afrikanske folks befrielse desværre ud på mange punkter. Der er ingen grund til, at man romantisk lukker øjnene for alt det dér og bare synger videre på sangen om frihed og frihed og frihed, og hvad man nu ellers kalder det derne-

de. Vi ser denne sag som et led i denne debat, og jeg deler helt hr. Ninn-Hansens opfattelse, og det er jo også det, udenrigsministeren er gået intenst ind på. Vi interesserer os meget for Rhodesia, og vi vil i fremtiden meget nøje følge, hvad der fra regeringens og fra anden side sker på det område.

Gert Petersen (SF):

Da nu Iran på underlig vis kom med ind i billedet – jeg tror, det var hr. Ninn-Hansen, der inddrog det – vil jeg sige, at også jeg deler den store bekymring, man må have over de mange henrettelser, der sker i Iran, og den afstandtagen, man må give udtryk for over for noget sådant.

Jeg synes bare, det er ganske interessant, at det er noget, der skrives om i aviserne, mens man derimod kan få oplyst ved at slå efter i et så udmærket kildekrift som Keesing's, at der indtil årsskiftet 1977-78 i løbet af 4 år officielt meddelt skete omkring 300 henrettelser i det såkaldte Rhodesia. Hvad der er sket senere af politiske henrettelser, ved vi ikke noget om, for man indstillede de officielle meddelelser. Men det blev der ikke skrevet noget om i aviserne herhjemme; det har vi ikke hørt hr. Ninn-Hansen og hr. Erhard Jakobsen stå heroppefra og fordømme. Det er åbenbart en helt anden situation, når det er sorte, der bliver henrettet, end når det er de iranere, der tidligere indtog ledende positioner.

Det, der er tale om, er, at Ian Smith simpelt hen er en oprører, men han er en oprører, som de store legalister hr. Erhard Jakobsen, hr. Ninn-Hansen, hr. Jørgen Junior og andre har umådelig megen respekt og sympati for, for han har jo gjort oprør mod dem, som de gerne ser et oprør imod, nemlig mod de 96 pct. af befolkningen. Nå ja, så gjorde han også oprør – og det kunne godt forvirre billedet lidt til at begynde med – mod den britiske krone. Sådan begyndte det hele. Da Storbritannien afviklede sit imperium i Østafrika, da Tanzania havde fået sin frihed, da Zambia havde fået sin frihed, og da Kenya havde fået sin frihed, skulle turen også komme til det såkaldte Sydrhodesia; nu skulle de have deres frihed. Det var den britiske regering i gang med at ordne, ligesom den havde ordnet det for de andre områders vedkommende. Så kom der et oprør, et oprør